

AKADEMİK ÖZGEÇMİŞ ve YAYIN LİSTESİ

MEHMET TAHA BOYALIK

KİŞİSEL BİLGİLER

Doğum Yeri ve Tarihi 1982, Edirne, Türkiye
Telefon [REDACTED]
E-mail mtboyalik@gmail.com / mtboyalik@29mayis.edu.tr
Dil Arapça (İleri)
İngilizce (İleri/KPDS: 94)

EĞİTİM ve GÖREV

2025 - İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Prof. Dr.
2020-2025 İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Doç. Dr.
2023 - İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Müdürü
2016-2023 İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Dekan. Yrd.
2015-2019 İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Dr. Öğretim Üyesi
2013-2014 Ürdün, Amman Üniversitesi
2011-2015 İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Ar. Gör.
2008-2009 Duke University, Islamic Studies Center, Visiting Scholar
2007-2014 Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tefsir Ana Bilim Dalı Doktora Programı, “Abdülkahir Cürcanî’nin Sözdizimi Teorisi ve Tefsir Geleneğine Etkisi”, İstanbul 2014.
2006-2011 İsam Bursiyeri
2004-2007 Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tefsir Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı, “Molla Fenârî’nin *Aynu’l-A’yân* Tefsiri Mukaddimesi (tahlil ve değerlendirme)”, İstanbul, 2007.
1999-2003 Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Lisans Programı

İLGİ ALANLARI

Kur'an Tefsiri, Arap Dili ve Belagati, Dilbilim ve Dil felsefesi, Müteahhir Dönem İslam Düşüncesi.

AKADEMİK YAYIN

Kitap ve Tenkitli Neşir

- *el-Keşşâf* Literatürü: Zemahşerî'nin Tefsir Klasığının Etki Tarihi, İstanbul: İsam Yayınları, 2019, s. 1-487.
- Dil, Söz ve Fesâhat: Abdülkâhir el-Cürcânî'nin Sözdizimi Nazariyesi, İstanbul: Klasik Yayınları, 2017, s. 1-264.
- Ebussuûd Efendi, *İrşâdü'l-Akli's-Selîm ilâ Mezâye'l-Kitâbi'l-Kerîm: Tefsîru Ebissuûd* (I-IX), ed. M. Taha Boyalık, thk. M. Taha Boyalık, Ziyâüddin Kalış, Muhammed İmâd Nabulsî, Ahmet Aytepe, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı (İSAM), 2021.
- Fahreddin el-Çârperdî, *Tetimmatü'l-Keşşâf*, I-XIII. ed. M. Taha Boyalık, muraca'a: M. Taha Boyalık, Abdurrahman Haraşoğlu, thk. Ziyâüddin Kalış, Muhammed İmâd Nabulsî, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı (İSAM), 2025.
- Taşköprizâde Ahmed Efendi, *Hâşiye alâ Şerhi'l-Keşşâf li'l-Cürcânî: Cürcânî'nin Keşşâf Şerhine Hâşiye*, thk. ve trc. M. Taha Boyalık, İstanbul: İstanbul Medeniyet Üniversitesi Yayınları, 2016.
- Adudüddin el-Îcî, "Risâletü'l-Medhal fi'l-meânî ve'l-beyân ve'l-bedî' li'l-Îcî", *İslâm İlim ve Düşünce Gelenğinde Adudüddin el-Îcî*, ed. Eşref Altaş, İstanbul: İSAM, 2017.

Makale

- "Tefsirde Kesinlik Söyleminin Eleştirisi ve Tefsir-Tevil Ayırımının Yeniden Yapılandırılması", *İslam Araştırmaları Dergisi*, 2025 (53), s. 117-154.
- "Timurlu Horasan'ından I. Mehmed'in Bursa'sına Bir Dânişmendin Serüveni: Haydar el-Herevî'nin el-Keşşâf Şerhi Mukaddimesinin Yeni Versiyonu ve İki Mukaddimeden Biyografi İnşası", *Nazariyat İslam Felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 2024, 10 (1), s. 205-230.

- "A Sage's Journey from Timurid Khorasan to Mehmed I's Bursa: A New Version of the Introduction of Haydar al-Harawi's Sharh al-Kashshaf and the Construction of al-Harawi's Biography from the Two Versions of the Introduction", *Journal for the History of Islamic Philosophy and Sciences*, 2024, 10 (1), s. 215-239.
- "Tefsir Şerh-Hâşiye Geleneğinde Kurucu Bir Eser: Kutbüddin er-Râzî'nin *Şerhu Müşkilâti'l-Keşşâf*", *Nazariyat İslam Felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 2019, 5 (2) 139-160.
- "Haydar el-Herevî'nin I. Mehmed'e İthaf Ettiği *el-Keşşâf* Şerhi'nin Tespiti ve Eserin Literatür, Biyografi ve Tarih Alanlarında Sunduğu Veriler", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, LIV (2019), 1-26.
- "Kutbüddin eş-Şîrâzî'ye *el-Keşşâf* Şerhi Nispeti Konusunda Yeni Veriler", *İslâm Araştırmaları Dergisi*, 2018, sayı: 40, s. 175-181.
- "Yemenî'nin *Tuhfetü'l-Eşrâf* Adlı *el-Keşşâf* Şerhinde Mu'tezile Savunusu", *İslâm Araştırmaları Dergisi*, 2018, sayı: 39, s. 29-53.
- "*el-Keşşâf* Şerh-Hâşiye Geleneğinde Tefsir İlminin Mahiyeti Tartışması", *Nazariyat: İslâm Felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 2017, IV (1) 91-118.
- "Kutbüddin eş-Şîrâzî'ye *el-Keşşâf* Şerhi Nispeti Meselesi", *İslâm Araştırmaları Dergisi*, 2017, Sayı: 37, Sayfa: 101-118.
- "Kadı Abdülcebbar'ın 'Sözün Hakikati Teorisi' ve Abdülkahir Cürcani'nin 'Sözdizimi Teorisi' Bağlamında Bir Eleştirisi", *İslâm Araştırmaları Dergisi*, 2012, Sayı: 28, Sayfa: 61-84.
- "Molla Fenârî'nin Tefsir İlminin Mahiyetine Yönelik Soruşturması", *İslâm Araştırmaları Dergisi*, 2007, Sayı: 18, Sayfa: 73-100.

Kitap Bölümü

- "Qur'anic Hermeneutics: Abû s-Su'ûd Efendi", *Handbook of Qur'anic Hermeneutics*, ed. Georges Tamer, Berlin/Boston: De Gruyter, 2025, s. 277-290.
- "Molla Fenârî'nin Tefsir İlminin Mahiyetine Dair Görüşleri", *Tefsir İlminin Mahiyetine Yaklaşımlar*, ed. Enes Büyük, İstanbul: Kitâbî, 2023, s. 53-75.

- "Geleneksel Dönemde Tefsir İlmi", *Uluslararası İslâmî İlimlerde Klasik ve Modern Yaklaşımlar*, ed. İlyas Çelebi, İstanbul: Ensar 2023, s.19-39.
- "Mu'tezile'nin Dil Anlayışı", *Mu'tezile'ye Giriş*, ed. Ömer Türker, Yunus Cengiz, İstanbul: Endülüs, 2022, s.211-228.
- "Ebussuûd Efendi ve İrşâdü'l-Akli's-Selîm ilâ Mezâyâ'l-Kitâbi'l-Kerîm'i", *İrşâdü'l-akli's-selîm*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları 2021, İnceleme cildi, s. 17-123.
- "Abdülkâhir el-Cürcânî'de Anlam Meselesi", *İslam Dilbilim Geleneğinde Anlam Teorileri*, ed. Ömer Türker, Kübra Şenel, İstanbul: Endülüs, 2021, s. 169-187.
- "Tefsir Şerh-Hâşiye Yazımında Taşköprülüzâde'nin *Hâşiye alâ Şerhi'l-Keşşâf li'l-Cürcânî* Adlı Eseri" *Taşköprülüzâde'de Dil, Ahlâk ve Siyaset*, ed. İhsan Fazlıoğlu-İbrahim Halil Üçer, İstanbul: İlem Yayınları, 2020, s. 177-197.
- "Tefsir Şerh-Hâşiye Geleneği", *Tefsir Tarihi*, İstanbul: Lisans Yayınları, 2019, s. 333-354.
- "Îcî'nin Belâgat Anlayışı", *İslâm İlim ve Düşünce Geleneğinde Adudüddin el-Îcî*, 2017, s. 119-186.
- "Merzifonlu Hayreddin Hızır el-Atûfî'nin *Hâşiyetü'l-Keşşâf*'ı ve Eserin Kelam Açısından Tahlili", *Uluslararası Amasya Âlimleri Sempozyumu Bildiriler Kitabı (21-23 Nisan 2017)*, Amasya: International Amasya Scholars' Symposium, 2017, I, 557-566.
- "Abdülkâhir el-Cürcânî'nin Dil ve Hakikat Anlayışına Dair", *Din ve Hayat*, 2021 Kış, s. 91-93.

Proje

- TÜBİTAK 1001:

Proje Başlangıç: 15.03.2023– (36 ay)

Projenin Yürütüldüğü Kurum: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Proje Yürütücüsü: M. Taha Boyalık

Proje Adı: İslam Bilim Geleneğinin İkinci Klasik Döneminde Dil-Belâgat Düşüncesi: Temel Klasiklerin ve Kavramların İzleğinde İkinci Klasik Dönem Dil-Belâgat Düşüncesinin Kronolojik ve Mukayeseli Analizi.

- TÜBİTAK 3501:

Proje Başlangıç ve Bitişi: 15.11.2014-15.11.2017 (36 ay)

Projenin Yürütüldüğü Kurum: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Proje Konumu: Proje Yürütücüsü

Proje Adı: Keşşaf Haşiyeleri: Bir Tefsir Klasığının Altı Asırlık Etki Tarihi

Ansiklopedi Maddesi

- “Kur'an: Üslubu ve i'câzı”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*:
<https://islamansiklopedisi.org.tr/kuran#4-icazi-ve-uslubu> (17.04.2025)
- “Yenilenme Döneminde Dilbilim, Belâgat ve Dil Felsefesi”, *İslam Düşünce Atlası*: <https://islamdusunceatlası.org/yenilenme-donemi-dil-felsefesi>
- “İslam Düşüncesinde Dil Felsefesinin Teşekkül Dönemi”, *İslam Düşünce Atlası*:
<https://islamdusunceatlası.org/klasik-donemde-dil-felsefesi>

Edisyon

- *Osmanlı'da İlm-i Tefsir*, ed. M. Taha Boyalık – Harun Abacı, İstanbul: İSAR Yayınları, 2019.
- *Asırlık İlim ve İrfan Ocağı: Nüvvâb*, ed. Vedat S. Ahmed, Mehmet Taha Boyalık, Abdullah Tırabzon, Sofya: Sofya Yüksek İslam Enstitüsü, 2023.

Kitap Değerlendirmesi

- Mesut Kaya, *Şerh ve Hâşiyeleri Bağlamında el-Keşşâf'ın Tefsire Etkileri: Tefsir Tarihine Bibliyografik Bir Katkı*, Ankara: İlahiyat Yayınları, 2015. 312 sayfa.
- Sedat Şensoy, “Abdülkahir Cürcani’de Anlam Problemi”, (Kitap Değerlendirmesi), *İnsan ve Toplum Dergisi*, 2011, Cilt: 1 Sayı: 1 Sayfa: 119-122.

- Thomas E. Burman, “Latince Kur’an Çevirileri” (Kitap Değerlendirmesi), *İslâm Araştırmaları Dergisi*, 2013, Sayı: 30 Sayfa: 123-130.

Tez

- **Doktora:** Abdülkâhir Cürcânî’nin Sözdizimi Teorisi ve Tefsir Geleneğine Etkisi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tefsir Doktora Programı, İstanbul 2014.
- **Yüksek Lisans:** Molla Fenari’nin Aynu’l Âyân Tefsiri Mukaddimesi (tahlil ve değerlendirme), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tefsir Yüksek Lisans Programı, İstanbul, 2007.